

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 16C/71/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520204820
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Sinčáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7520204820.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Zuzanou Sinčákovou v spore žalobcu: M. O., D.. X.X.XXXX, H. N. Z.. M. XX, N., t.č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Kpt. Nálepku 1, Prešov proti žalovanej: Z. N., D.. XX.X.XXXX, H. N. N. XX, Z. D. H., zast. JUDr. Rastislavom Lenartom, advokátom so sídlom Pollova 32, Košice o zaplatenie 81.500 Eur s prísl.

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 81.500 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8% ročne od 19.12.2018 do zaplatenia titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodnil tým, že ako predseda športového klubu JM DEMOLEX, N. zaplatil za motorové vozidlá zn. H. V. V. R.. Y., za malotraktor, veci z elektroniky (napr. televízor, notebook, telefóny) a rôzny stavebný materiál pre žalovanú. Veci vyplatil v plnej výške a odovzdal ich žalovanej za účelom, že pre neho hľadala ľudí, ktorí mu dávali peniaze. Zmluvu o finančnom vklade pripravila žalovaná. Za odovzdané veci mu žalovaná nič nezaplatila, čím sa na jeho úkor bezdôvodne obohatila. Žalovanej odovzdal aj automatickú bránu a jeden alebo dva víkendové pobyty v Bardejovských Kúpeľoch. Na žalovanú podal trestné oznámenie, to však bolo odmietnuté. Škodou, ktorá mala žalovanej v dôsledku jeho konania vzniknúť v zmysle trestného rozsudku, odrátať od sumy, ktorú mu žalovaná dlhuje.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila a žiadala ju zamietnuť. Poukázala na koncentráciu konania v zmysle Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“) a skutočnosť, že žalobca nepredložil žiadne relevantné dôkazy na preukázanie ním uplatneného nároku. Žalobu považovala za nejasnú a zmätočnú a jej petiu za neurčitú, nejasnú a nevykonateľnú. Rozsudkom Okresného súdu Košice I sp.zn. 6T/70/2015 bolo preukázané, že žalobca spôsobil žalovanej škodu, ako jednej z 18-tich poškodených. Vzniesla tiež námietku premlčania uplatnenej pohľadávky a námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v konaní. Žalovaná potvrdila, že žalobca dodal dve motorové vozidlá, jedno jej a druhé jej dcére. Mali dohodu o dodaní motorových vozidiel zn. Peugeot, avšak žalobca uvádzal, že sponzor mu už tento typ vozidiel nesponzoruje a že si majú v dohodnutej sume vybrať iné motorové vozidlo. Dohodli sa na motorových vozidlách zn. Toyota a Citroën, k inej zmene dohody nedošlo. So žalobcom uzavrela zmluvu o finančnom vklade a nepeňažnom plnení, ktorá znela na zaplatenie zálohy 6.000 Eur a doplatku 6.500 Eur. Druhá zmluva - za druhé motorové vozidlo znela na zaplatenie zálohy 4.000 Eur a doplatku 4.000 Eur. K dodaniu motorových vozidiel v termíne určenom v zmluve nedošlo, pretože žalobca žalovanú žiadal o poskytnutie finančných prostriedkov, lebo má pôžičky a hrozí mu väzenie. V septembri 2013 mu žalovaná požičala peniaze a následne, niekedy v priebehu septembra - októbra 2013 jej žalobca dodal motorové

vozidlo. Druhé motorové vozidlo si dcéra prevzala maximálne v lehote jedného mesiaca po prevzatí vozidla žalovanou. Všetko sa udialo v roku 2013, následne už so žalobcom nebola v kontakte.

3. Žalobca v konaní vypovedal, že mal so žalovanou dohodu, že mu zabezpečí určité osoby a on jej za zvýhodnenú sumu poskytne motorové vozidlá a ďalšie veci. Žalovaná predložila zmluvy o finančnom vklade a nepeňažnom plnení, tieto zneli na dodanie osobných motorových vozidiel (ďalej „OMV“) zn. Peugeot, avšak po sprostredkovaní kontaktu s viacerými klientami sa dohodli na dodaní vozidiel zn. Toyota Avensis a zn. Citroën. Išlo o drahšie motorové vozidlá. Tieto motorové vozidlá neodovzdal žalobca žalovanej v lehote stanovenej v zmluve, pretože žalovaná do uvedeného termínu nespĺnila podmienky. Bolo to neskôr, možno v roku 2016. V trestnom spise sú príjmové doklady na zálohu i doplatok za motorové vozidlo, žalobca ich podpísal, avšak túto sumu od žalovanej neprevzal. Otváracia brána stála asi 3.000 Eur a ďalší stavebný materiál 6.000 až 7.000 Eur. Žalovanej postupne dodal všetky veci, ale ona svoju dohodu nespĺnila. Motorové vozidlo zn. Toyota stálo 37.000 až 38.000 Eur, ďalšie motorové vozidlo 20.000 Eur, elektronika 30.000 až 35.000 Eur a zvyšok bol stavebný materiál. Žalovanú sumu nevedel bližšie špecifikovať. Žalovanej dodal veľké množstvo elektroniky, išlo o notebooky, počítače, chladničky a mrazničky v období rokov 2013 až 2015. Žalovanú sumu nevedel bližšie špecifikovať.

4. Z listín nachádzajúcich sa v pripojenom spise Okresného súdu Košice I sp.zn. 6T/70/2015 vyplynulo, že dňa 25.7.2013 uzavreli strany sporu zmluvu o finančnom vklade a nepeňažnom plnení, ktorou sa žalovaná ako veriteľ zaviazala poskytnúť žalobcovi ako dlžníkovi finančnú hotovosť za účelom dodania a prevedenia vlastníckeho práva OMV zn. Peugeot 508 s tým, že veriteľ poskytne dlžníkovi finančnú hotovosť vo výške 6.000 Eur a doplatok vo výške 6.500 Eur pri preberaní vozidla. Dlžník sa zaviazal zabezpečiť veriteľovi dodanie vozidla do 9.9.2013. Podľa príjmových pokladničných dokladov žalobca prijal od žalovanej dňa 25.7.2013 sumu 6.000 Eur (záloha) a dňa 5.9.2013 sumu 6.500 Eur (doplatok za dodanie vozidla zn. Peugeot). Žalovaná poskytla žalobcovi titulom pôžičky dňa 5.9.2013 sumu 6.000 Eur, dňa 6.9.2013 sumu 5.000 Eur a dňa 13.9.2013 sumu 2.500 Eur. Dňa 31.7.2013 uzavrela dcéra žalovanej ako veriteľ a žalobca ako dlžník zmluvu o finančnom vklade a nepeňažnom plnení, ktorou sa M. H.vá (dcéra žalovanej) ako veriteľ zaviazala poskytnúť žalobcovi ako dlžníkovi finančnú hotovosť za účelom dodania a prevedenia vlastníckeho práva OMV zn. Peugeot 508 s tým, že veriteľ poskytne dlžníkovi finančnú hotovosť vo výške 4.000 Eur a doplatok vo výške 4.500 Eur pri preberaní vozidla. Dlžník sa zaviazal zabezpečiť veriteľovi dodanie vozidla do 1.9.2013.

Rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 19.12.2018 bol žalovaný uznaný vinným v 19.skutkoch, medzi inými aj v skutku, že v úmysle obohatiť sa na škodu cudzieho majetku pod zámienkou vrátenia peňazí bližšie nestotožnenej osobe prevzal od žalovanej na základe ústnej dohody finančnú hotovosť (6.000 + 5.000 + 2.500 Eur), ktorú sa zaviazal vrátiť najneskoršie do konca septembra 2013, peniaze ale nevrátil a použil pre vlastnú potrebu, čím takto na škodu žalovanej obohatil seba tým, že ju uviedol do omylu a spôsobil jej celkovú škodu 13.500 Eur. Žalobca bol uznaný vinným zo spáchania pokračujúceho obzvlášť závažného zločinu podvodu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.6.2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 1.6.2020 sp.zn. 8To 57/2019.

Žalovaná v pozícii poškodenej v trestnom konaní vypovedala, že mala zmluvné kontrakty so žalovaným (v trestnom konaní obžalovaný), ktoré aj plnil a sľubovaný tovar jej aj jej dcére dodal. V septembri 2013 jej obžalovaný zavolať, že potrebuje požičať peniaze, lebo ich potrebuje niekomu vrátiť a ak mu ich nevráti, bude udaný na polícii. Keďže v tom čase mala žalovaná objednané autá a bála sa, že keď obžalovaného zavrú, nebudú jej vrátené zálohy, ani nedostane autá, obžalovanému požičala dňa 5.9.2013 sumu 6.000 Eur, dňa 6.9.2013 sumu 5.000 Eur a dňa 13.9.2013 sumu 2.500 Eur tým, že obžalovaný sa zaviazal tieto peniaze vrátiť do konca septembra 2013 s objednanými autami. Po dodaní áut žalovaná vyzývala žalovaného na vrátenie požičaných peňazí a niekedy v decembri 2013 jej obžalovaný zavolať, že všetko bola iba pyramídová hra a zložil, následne nedvíhal telefón.

5. V súlade s ustálenou súdnou praxou sa súd prioritne zaoberal aktívnou a pasívnou vecnou legitímáciou sporových strán v konaní a vznesenou námietkou premlčania.

6. Pojem vecná legitímácia sa v civilnom procesnom práve používa pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna zo strán sporu subjektom práva a druhá na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca

tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Aktívna aj pasívna vecná legitímácia je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.6.2010 sp.zn. 2 Cdo 205/2009). Nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie bez ďalšieho vedie k zamietnutiu žaloby.

7. V prejednávanej veci je daná vecná legitímácia sporových strán v konaní, pretože uplatnený nárok vyplýva z dohôd medzi stranami sporu. Zmluvu o finančnom vklade a nepeňažnom plnení zo dňa 31.7.2013 uzavrel ale žalobca s dcérou žalovanej, a preto v rozsahu uplatneného nároku na zaplatenie motorového vozidla zn. Citroën v sume 20.000 Eur nie je daná pasívna legitímácia žalovanej v konaní.

8. Vzhľadom na žalovanou vznesenú námietku premlčania súd posudzoval, či nárok žalobcu nie je premlčaný.

9. Podľa § 100 ods.1 Obchodného zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo priznať.

10. V danej veci strany sporu uzavreli zmluvu, ktorá svojim obsahom úplne nezodpovedá ani jednému zo zmluvných typov upravených v Občianskom zákonníku. I keď zmluva o finančnom vklade a nepeňažnom plnení odkazuje na § 51 a § 588 Občianskeho zákonníka (ustanovenia o nepomenovanej zmluve a kúpnej zmluve), podľa názoru súdu ide o zmluvný typ najbližší príkaznej zmluve (§ 724 a nasl. Občianskeho zákonníka). Žalobca nie je a ani nebol predajcom osobných motorových vozidiel. Jeho povinnosťou zo zmluvy bolo zabezpečiť dodanie dohodnutého motorového vozidla. Žalovaná si splnila svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy - uhradila žalobcovi dohodnutú zálohu i doplatok za motorové vozidlo, čo vyplýva z pokladničných dokladov v pripojenom trestnom spise.

S poukazom predovšetkým na závery trestného konania - skutočnosť, že všetky v trestnom rozsudku opísané skutky žalobcu spadajú do obdobia rokov 2013-2014, súd uveril tvrdeniu žalovanej, že k odovzdaniu motorového vozidla došlo v mesiaci september - október 2013. Podľa uzavretej zmluvy mal žalobca dodať motorové vozidlo v lehote do 9.9.2013, avšak k dodaniu došlo až po poskytnutí pôžičiek dňa 5.9., 6.9. a 13.9.2013. Ak žalobca tvrdí, že žalovaná sa na jeho úkor obohatila o hodnotu ním zaplatenej úplnej ceny motorového vozidla, momentom odovzdania motorového vozidla žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu na jej strane.

11. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

12. Podľa § 107 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

13. V danom prípade by mohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu z dôvodu odovzdania motorového vozidla žalovanej v mesiacoch september - október 2013, od kedy začala žalobcovi plynúť 2-ročná subjektívna i 3-ročná objektívna lehota na uplatnenie práva, a teda od kedy sa mohol domáhať vydania bezdôvodne poskytnutého plnenia. 10-ročná objektívna lehota sa v tomto prípade neuplatní, keďže nie je preukázané úmyselné bezdôvodné obohatenie. Žaloba bola podaná na súd v roku 2020, t.j. zjavne po uplynutí zákonom stanovenej subjektívnej i objektívnej lehoty. Premlčané právo nemožno priznať.

14. Žalobca v konaní uviedol, že k odovzdaniu motorového vozidla došlo asi až v roku 2016 a k odovzdaniu elektroniky v rokoch 2013-2015. Aj v týchto prípadoch je žaloba podaná nepochybne po uplynutí zákonom určenej premlčacej doby. Navyše, nárok na poskytnutie plnenia za odovzdanie elektroniky nebol žalobcom vôbec preukázaný. Rovnako ani v prípade poskytnutia plnenia za odovzdaný malotraktor, stavebný materiál a poukaz(y) v kúpeľoch. Žalobca nevedel špecifikovať, aké plnenie za aký

konkrétny tovar požaduje a ani nepreukázal odovzdanie nejakého tovaru žalovanej (okrem motorového vozidla) a ani jeho hodnotu.

15. Žalobca navrhoval v konaní vypočítať svedkov - zástupcov predajcov, u ktorých kupoval tovar, ktorý mal odovzdať žalovanej. Vykonanie tohto dôkazu súd považoval za nehospodárne a neúčelné, pretože by z neho nevyplynuli skutočnosti relevantné pre rozhodnutie súdu vo veci samej. Tovar nebol ani dostatočne špecifikovaný a prípadné preukázanie, že žalobca u uvedených predajcov nakupoval, nepreukazuje skutočnosť, že tovar bol žalovanej aj bezdôvodne odovzdaný. Navyše, ako vyplýva z ods.14, prípadný nárok žalobcu by bol aj premlčaný.

16. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že podanej žalobe nie je možné vyhovieť pre neunesenie dôkazného bremena, nedostatok pasívnej legitímácie žalovanej v prípade plnenia za motorové vozidlo zn. Citroën a súčasne pre žalovanou dôvodne vznesenú námietku premlčania. Súd preto žalobu ako celok zamietol.

17. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté v zhode s ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

19. V konaní bola plne úspešnou stranou žalovaná, preto jej bola priznaná plná náhrada trov konania. Súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by úspešnej žalovanej nemal priznať náhradu trov konania (§ 257 CSP). V konaní bolo žalobcovi priznané sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov s ohľadom na jeho sociálnu situáciu, avšak táto okolnosť sama o sebe neodôvodňuje nepriznanie náhrady trov konania protistrane.

20. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie elektronicky alebo v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.